

Saarijärven kaupungin lausunto Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta

KH 12.08.2024 § 181
302/00.04.00/2024

Valmistelijat

Kaupunginjohtaja Satu Autiosalo, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maarit Kaija

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa liitteenä olevata luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on laatinut luonnoksen asetukseksi, jolla muutetaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteitä ja niiden sijaintia koskevaa asetusta vuodelta 2018. Asetusluonnoksen tavoitteena on mahdollistaa Maanmittauslaitoksen palvelujen saatavuus koko maassa myös digitaalisten kanavien avulla sekä tehostaa Maanmittauslaitoksen toimintaa.

Maanmittauslaitos on laatinut selvityksen "Maanmittauslaitoksen palvelupisteverkon kehittäminen ja toimitiläsäästöjen toteuttaminen 2024-2027". Selvityksen pohjalta tehdyssä suunnittelussa on päädytty ratkaisuun, jonka mukaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteverkon laajuus supistettaisiin 26 palvelupisteeseen nykyisestä 35 palvelupisteestä.

Esitys Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta on lausunnolla 18.6.-13.8.2024. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Maanmittauslaitoksen toimitilojen ja palvelupisteiden kehittäminen on yksi väline lisätä tuottavuutta ja siten vastata tiukentuviin taloudellisiin resursseihin. Asiakkaiden siirtyessä käyttämään yhä enemmän sähköisiä asiointikanavia, palveluresursseja on siirretty käyntiasioinnista puhelinpalvelun, verkkolomakkeiden, sähköpostin ja chat-palvelun tarjoamiseen.

Palvelupisteitä olisi jatkossa 26. Esityksen mukaan yhdeksän Maanmittauslaitoksen palvelupistettä lakkautettaisiin. Lakkautettavaksi ehdotettavat palvelupisteet sijaitsevat seuraavissa kaupungeissa: Alajärvi, Huittinen, Ikaalinen, Kemijärvi, Nurmes, Närpiö, Saarijärvi, Salo ja Ylivieska. Tosiasiallisesti näillä paikkakunnilla ei ole ollut käyntiasiointia lainkaan, koska ennakkoajanvarausmahdollisuutta ei ole käytetty. Asiointi näiltä alueilta on hoidettu valtakunnallisilla palvelukanavilla (sähköiset palvelut ja puhelinasiointi, sähköposti) tai käyntiasiointina muissa palvelupisteissä.

Ehdotettavassa palvelupisteverkossa palvelupisteet olisivat maakuntakeskuskaupeungeissa: Helsinki, Hämeenlinna, Turku, Lahti, Kouvola, Lappeenranta, Joensuu, Mikkeli, Kuopio, Tampere, Jyväskylä,

Pori, Vaasa, Seinäjoki, Kokkola, Kajaani, Oulu ja Rovaniemi sekä Ahvenanmaan palvelupiste Maarianhaminassa. Näiden lisäksi olisi seuraavat seitsemän muuta palvelupistettä: Iisalmi, Ivalo, Kuusamo, Lohja, Porvoo, Savonlinna ja Tornio, joissa tarjotaan jo nyt säännöllisesti asiakaspalvelua.

Ehdotettava 26 palvelupisteen palveluverkko olisi mahdollista toteuttaa käytännössä vuosien 2024 - 2027 aikana, jolloin säästöt saataisiin realisoitua tällä aikavälillä. Tällöin voidaan huomioida riittävä muutostuki ja siirtymäajat henkilöstölle sekä vuokra- ja muiden toimitiloihin liittyvien palvelusopimusten irtisanomisajat.

Toimitiloista saatavien kustannussäästöjen osalta Maanmittauslaitos on asettanut tavoitteeksi 2 miljoonan euron säästöt vuoden 2027 loppuun mennessä vuoden 2023 tasoon (9,6 miljoonaa euroa) verrattuna. Tehtyjen laskemien mukaan säästöt kohdistuisivat sekä pieniin että suuriin palvelupisteisiin tasapuolisesti.

Koko Maanmittauslaitoksen henkilöstö voitaisiin sijoittaa 26 palvelupisteeseen. Tavoitteena on, ettei lakkautettavien palvelupisteiden henkilöstöä irtisanota vaan kaikkien kanssa pystytään sopimaan sijoittautumisesta.

Maanmittauslaitoksen palvelukanavat ovat valtakunnallisia ja niissä palvellaan myös ruotsinkielisiä asiakkaita. Palvelupisteiden lakkauttaminen ei vaikuta Maanmittauslaitoksen ruotsinkieliseen asiakaspalveluun ja palvelujen saatavuuteen. Palvelupisteverkko olisi koko valtakunnan kattava. Palvelupisteverkon laajuudella turvattaisiin asiakkaille palvelujen saatavuus ja alueellinen kattavuus.

Asetusluonnos perustuu Maanmittauslaitoksen strategiaan vuoteen 2030, jonka mukaan se pyrkii digitalisoimaan ja automatisoimaan prosessejaan sekä keskittämään toimintaansa suurempiin yksiköihin.

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa asetusluonnoksesta kaupunginhallitukselta viimeistään 13.8.2024.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Satu Autiosalo

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus antaa maa- ja metsätalousministeriölle asiasta seuraavan lausunnon:
Saarijärven kaupunki vastustaa Maanmittauslaitoksen alueellisen toimintojen heikentämistä ja toimipisteiden lakkautusta asetusluonnoksessa esitetyllä tavalla.

Kaupungin mielestä asetusluonnos on ristiriidassa maaseutupolitiikan ja aluekehityksen tavoitteiden kanssa.

Hallitusohjelman mukaan: Seutukaupungit toimivat talousalueidensa keskuksina. Niillä on keskeinen merkitys maakuntakeskusten ulkopuolisen Suomen selkärankana ja niitä ympäröivän alueen palveluiden, talouden ja elinvoiman keskuksina. Valtion kaupunkipolitiikka käsittää toimia lukuisilta eri politiikan sektoreilta sekä eri kaupunkien kanssa toteutettavia erilaisia sopimuksellisia toimintamalleja.

Nyt esitetty asetusluonnos ja toimipisteiden lakkauttaminen seutukeskuksilta heikentää seutukeskuskehitystä ja siirtää hallitusohjelman vastaisesti valtion toimintoja edelleen maakuntakeskukseen.

Asetusluonnos heikentää maaseudun elinvoimaisuutta merkittävästi ja vähentää työpaikkoja alueilla, joilla niitä tarvitaan eniten.

Asetusluonnos aiheuttaa myös kohtuuttomia kulkumatkoja sekä Maanmittauslaitoksen asiakkaille että henkilöstölle, jotka joutuisivat matkustamaan pitkiä välimatkoja lähimpään maakuntakeskukseen.

Esitys ei huomioi myöskään, että maanmittaustoimituksia toteutetaan paikallisesti maastossa eli kaikki toiminta ei ole mahdollista toteuttaa maakuntakeskuksissa. Tämä aiheuttaa turhaa autolla ajoa ja lisää siten merkittävästi maanmittaustoimitusten kustannuksia ja mittauksista aiheutuvia negatiivisia ympäristövaikutuksia.

Nostavatko kasvavat maanmittaustoimitusten toteuttamiskustannukset tosi asiassa näin ollen asiakkailta perittäviä palvelumaksuja? Valtion toimintojen keskittäminen ja työntekijöiden työmatkojen pidentäminen ei tue lainkaan Suomen ilmastopoliittisia tavoitteita, sillä se lisäisi liikenteen päästöjä ja vaikeuttaisi Suomen tavoitetta vihreästä siirtymästä.

Saarijärven kaupunki esittää, että Maanmittauslaitoksen alueellista toimintaa ei supisteta asetusluonnoksessa ehdotetulla tavalla, vaan toimipiste verkko säilytetään nykyisellään. Tarvittavat säästöt toteutetaan tilojen käyttöä tehostamalla.

Nykyistä toimintaa pystytään merkittävästi tehostamaan suunnittelemalla tilaratkaisut taloudellisesti tehokkaammalla tavalla esimerkiksi hyödyntämällä hallitusohjelman mukaisesti valtionhallinnon eri palveluiden yhteispalvelupisteajattelua tiiviissä yhteistyössä kaupungin kanssa sekä hyödyntämällä täysimääräisesti koko ajan yleistyneen etätöön mukanaan tuoma tilatarpeen pienentyminen.

Lisäksi Saarijärven kaupunki esittää, että ennen asetusluonnoksen käsittelyä laaditaan kattava ennakkovaikutusten arviointi alueiden elinvoimaisuuden, ympäristön ja ilmastönäkökulmasta sekä tarkennetut laskelmat uudistuksen taloudellisista vaikutuksista.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1 Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta
- Liite 2 Maa- ja metsätalousministeriön asetus 18.6.2024 maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta
- Liite 3 Maa- ja metsätalousministeriön muistio 18.6.2024: Maa- ja metsätalousministeriön asetus Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088-2018) muuttamisesta

Otteen oikeaksi todistaa

13.08.2024

Saarijärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 181

12.08.2024

Minna Jaakkola
hallintosihteeri
Saarijärven kaupunki

Saarijärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 181

12.08.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 181

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.